

ПРОКУРАТУРА НА РБ
ГЛАВЕН ПРОКУРОР
№ И-57/2001

гр.София, 24.04.2001 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бл. № КС-12
Дата 24.04.2001

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НА ОСНОВАНИЕ: чл.150, ал.1,
във връзка с чл.149, ал.1, т.2 от
Конституцията на Република
България

ОТНОСНО: Обявяване за противоконституционна
разпоредбата на чл.53, ал.1 от Закона
за избиране на народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

1. Разпоредбата на чл.53, ал.1 от Закона за избиране на народни
представители /Обн., ДВ, бр.37 от 13 април 2001 г./ гласи: "По време на
предизборната кампания регистрираните кандидати за народни представители

*К. Д. № 12/2001
фактът
важбал -
критичен -
твърдят
25.4.2001*

и застъпниците не могат да бъдат задържани и привлечани към наказателна отговорност освен в случаите на заварено тежко престъпление”.

Посочената разпоредба на чл.53, ал.1 от ЗИМП е противоконституционна – противоречи на чл.6, ал.2 от Конституцията на Република България.

2. Принципът за равенство на гражданите е закрепен в чл.6, ал.2 от Конституцията на Република България: “Всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.”

Специфичен израз на този най-общ принцип в областта на наказателното право са следните положения на Конституцията: а/.Всички лица, които са извършили престъпление, се привличат към наказателна отговорност /аргумент от чл.127, т.1 на Конституцията/; б/.”Всеки обвинен в престъпление следва да бъде предаден на съдебната власт ...” /чл.31, ал.1 от Конституцията/, за да му се потърси наказателна отговорност, по определен в Наказателно-процесуалния кодекс ред.

Съгласно наказателния закон престъплението поражда наказателна отговорност. Равенството пред наказателния закон означава, че всеки, който е извършил престъпление, следва да понесе съответна наказателна отговорност. С други думи, всички граждани са длъжни да спазват наказателния закон, а когато го нарушат носят равна отговорност за това.

Равенството на лицата пред наказателния закон, има обаче не само материално-правен, но и процесуален аспект. Лицата, извършили престъпления, отговарят по един и същ материален наказателен закон, но също така и по един и същ процесуален ред, по общи за всички процесуални правила.

3. Конституцията на Република България предвижда няколко изключения от принципа за равенство на гражданите пред наказателния закон.

а/ По отношение на определени лица /президент и вицепрезидент – чл.103, ал.1 и 4; народни представители – чл.69 и 70; членове на

Конституционния съд – чл.147, ал.6; съдии, прокурори и следователи – чл.132, ал.1/ Конституцията предвижда наказателна неотговорност за някои видове престъпления и специален ред за “възбуждане на наказателно преследване”, с една дума – Конституцията предвижда имунитет /вж. решение № 10 на Конституционния съд от 1992 г. по к.д. № 13/1992 г.; решение № 14 на Конституционния съд от 1992 г. по к.д. № 19/1992 г./.

б/ Освен това, Конституцията допуска с международен договор да се ограничи наказателната юрисдикция на българската държава спрямо чужди дипломати, т.е. да се създаде “дипломатически имунитет” за някои лица /чл.5, ал.4 от Конституцията/.

4. Конституционният принципът е, че “всички граждани са равни пред закона” /чл.6, ал.2/, в това число и пред наказателния закон. Изключенията от този принцип в областта на наказателното право са предвидени също в Конституцията. - Тя въвежда имунитет за определени категории граждани. Следователно, със закон не може да се ограничава действието на наказателния закон и да се създава имунитет за други лица, извън посочените в Конституцията.

5. Разпоредбата на чл.53, ал.1 от Закона за избиране на народни представители противоречи на конституционния принцип за равенство на гражданите. Както общото правило /чл.6, ал.2/, така и изключенията от него в областта на наказателното право, са определени на конституционно равнище. Със закон не може да се въвежда имунитет. А със Закона за избиране на народни представители законодателят е направил точно това – създал е имунитет, макар и временно, за кандидатите за народни представители и техните застъпници.

На практика тази противоконституционна норма може сериозно да затрудни наказателното преследване срещу извършителите на престъпления, в това число и на тежки престъпления.

Поради всичко това, уважаеми конституционни съдии, и на основание чл.150, ал.1 от Конституцията на Република България, Ви моля да обявите за противоконституционна нормата на чл.53, ал.1 от Закона за избиране на народни представители /Обн., ДВ, бр.37 от 13 април 2001 г./.

На основание чл.18, ал.2, т.3 от ПОДКС предлагам като заинтересувани страни по делото да определите: Върховния касационен съд, Върховния административен съд и Министъра на правосъдието.

С уважение:

Никола Филчев
Главен прокурор

Съгласно чл.18, ал.5 от ПОДКС прилагам преписи от искането за предложените заинтересувани институции.